

REPUBLIKA HRVATSKA
GRAD ZAGREB

GRADSKI URED ZA GOSPODARSTVO,
EKOLOŠKU ODRŽIVOST I STRATEGIJSKO PLANIRANJE

Odjel za statističke i analitičke poslove

PRIOPĆENJE

16. kolovoza 2022.

TRGOVINA NA MALO SIJEČANJ – LIPANJ 2022.

Porast prometa od trgovine na malo u drugom tromjesečju 2022. za 28,2% u odnosu na prvo tromjesečje 2022.

Ukupan promet od trgovine na malo u Gradu Zagrebu u razdoblju od travnja do lipnja 2022., prema nominalnim indeksima, porastao je za 28,2% u odnosu na razdoblje od siječnja do ožujka 2022. Od toga je promet od trgovine na malo neprehrambenim proizvodima (osim trgovine motornim gorivima i mazivima) porastao za 32,2%, a promet od trgovine na malo prehrambenim proizvodima porastao je za 19,1%.

Nastavlja se rast prometa trgovine na malo u Gradu Zagrebu na godišnjoj razini

U drugom tromjesečju 2022. u odnosu na isto razdoblje prošle godine promet od trgovine na malo porastao je za 21,9%. Pritom je promet od trgovine na malo neprehrambenim proizvodima (osim trgovine motornim gorivima i mazivima) porastao za 19,1%, a promet od trgovine na malo hranom, pićem i duhanskim proizvodima porastao je za 11,8%.

U prvih šest mjeseci 2022. promet od trgovine na malo nominalno je porastao za 17,2% u odnosu na isto razdoblje prethodne godine. U promatranom razdoblju sve djelatnosti zabilježile su porast nominalnog prometa, najveći porast (unutar odjeljka 47) zabilježen je u Trgovini na malo motornim gorivima i mazivima u specijaliziranim prodavaonicama za 21,2%, a najmanji porast zabilježila je Trgovina na malo internetom ili poštom za 2,6%, dok su Ostale djelatnosti (izvan odjeljka 47) zabilježile porast od 32,0%.

Prodaja motornih goriva i maziva imala najveći utjecaj na porast prometa

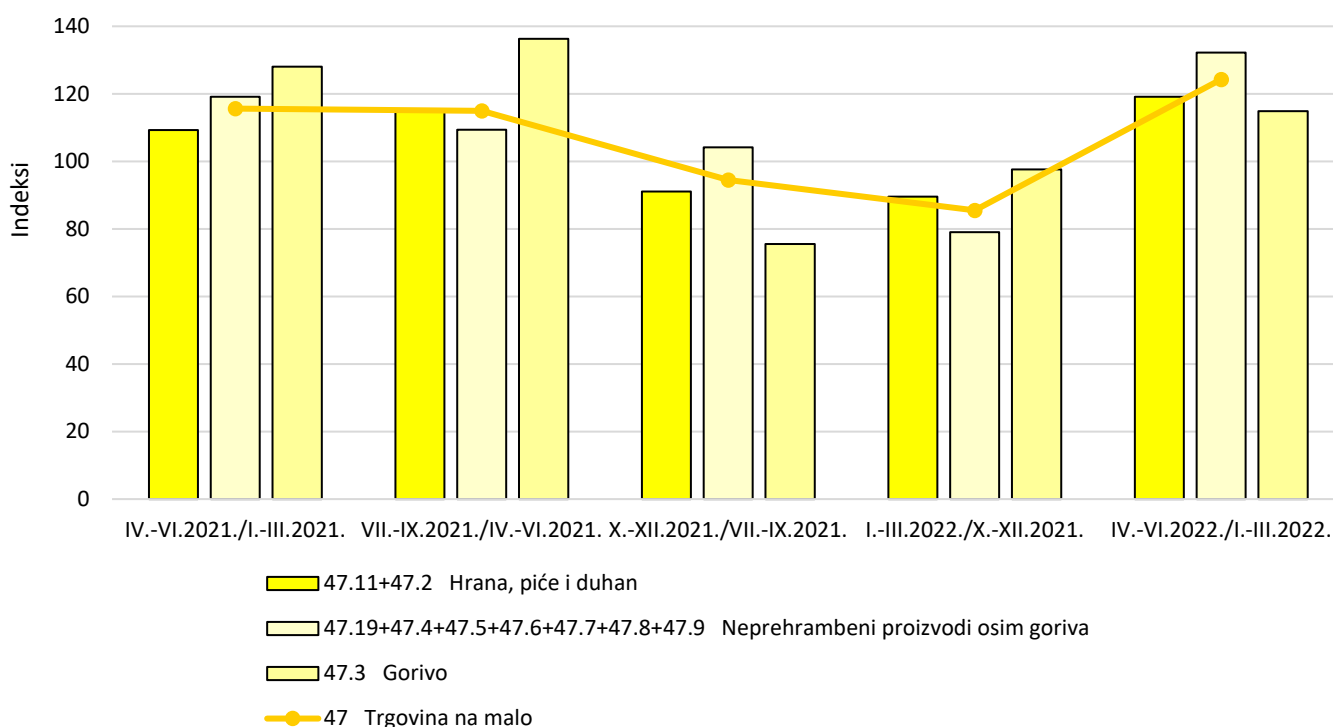
U razdoblju od travnja do lipnja 2022. u usporedbi s istim razdobljem 2021., porast prometa ostvarilo je svih jedanaest trgovačkih struka, a najveći utjecaj na rast nominalnog prometa od trgovine na malo imale su trgovačke struke Motorna goriva i maziva s rastom prometa za 39,5% i s utjecajem na ukupni indeks prometa od 12,9%, Nespecijalizirane prodavaonice pretežno živežnim namirnicama s rastom prometa za 11,8% i s utjecajem na ukupni indeks prometa od 3,0% te Tekstil, odjevni predmeti, obuća i kožni proizvodi s rastom prometa za 25,3% i s utjecajem na ukupni indeks prometa od 2,4%.

Ukupan promet trgovaca na malo (odjeljak 47 NKD-a)¹⁾ bilježi porast prometa na tromjesečnoj i na godišnjoj razini

Ukupan promet što su ga ostvarili poslovni subjekti registrirani u Gradu Zagrebu kojima je trgovina na malo pretežna djelatnost (razvrstani u odjeljak 47 NKD-a 2007.) bilježi porast od 25,3% u drugom tromjesečju 2022. u odnosu na prvo tromjesečje 2022., u odnosu na drugo tromjesečje 2021. njihov promet nominalno je porastao za 16,7%, dok je u prvih šest mjeseci 2022. ostvaren porast od 13,0% u odnosu na prvih šest mjeseci 2021.

¹⁾ Ukupan promet trgovaca na malo (odjeljak 47 NKD-a) jest promet što ga ostvaruju svi poslovni subjekti kojima je trgovina na malo pretežna djelatnost te su razvrstani u odjeljak 47 NKD-a 2007.

G 1. LANČANI INDEKSI TRGOVINE NA MALO U 2020, 2021. I 2022.

Izvor: DZS; obrada: GUGEOSP - Odjel za statističke i analitičke poslove

1. NOMINALNI INDEKSI PROMETA PREMA PRETEŽNOJ DJELATNOSTI POSLOVNOG SUBJEKTA PREMA NKD-u 2007.

	Ukupan promet trgovaca na malo (odjeljak 47 NKD-a) ¹⁾			Promet od trgovine na malo		
	<u>IV. - VI. 2022.</u> I. - III. 2022.	<u>IV. - VI. 2022.</u> IV. - VI. 2021.	<u>I. - VI. 2022.</u> I. - VI. 2021.	<u>IV. - VI. 2022.</u> I. - III. 2022.	<u>IV. - VI. 2022.</u> IV. - VI. 2021.	<u>I. - VI. 2022.</u> I. - VI. 2021.
Ukupno	125,3	116,7	113,0	128,2	121,9	117,2
47 Trgovina na malo, osim trgovine motornim vozilima i motociklima	125,3	116,7	113,0	124,3	115,6	111,8
47.11 + 47.2 Trgovina na malo hranom, pićem i duhanskim proizvodima	120,5	112,3	107,7	119,1	111,8	107,4
47.19 + 47.4 + 47.5 + 47.6 + 47.7 + 47.8 + 47.9 Trgovina na malo neprehrambenim proizvodima (osim trgovine motornim gorivima i mazivima)	132,3	119,3	114,0	132,2	119,1	113,8
47.3 Trgovina na malo motornim gorivima i mazivima u specijaliziranim prodavaonicama	120,1	121,1	125,1	114,9	115,4	121,2
47.91 Trgovina na malo internetom ili poštom	111,5	105,3	105,2	110,8	102,9	102,6
47 - 47.3 Trgovina na malo, osim specijalizirane trgovine motornim gorivima i mazivima	126,4	115,9	110,9	125,7	115,6	110,6
Ostale djelatnosti (izvan odjeljka 47)	-	-	-	137,7	139,1	132,0

¹⁾ Vidi Metodološka objašnjenja.

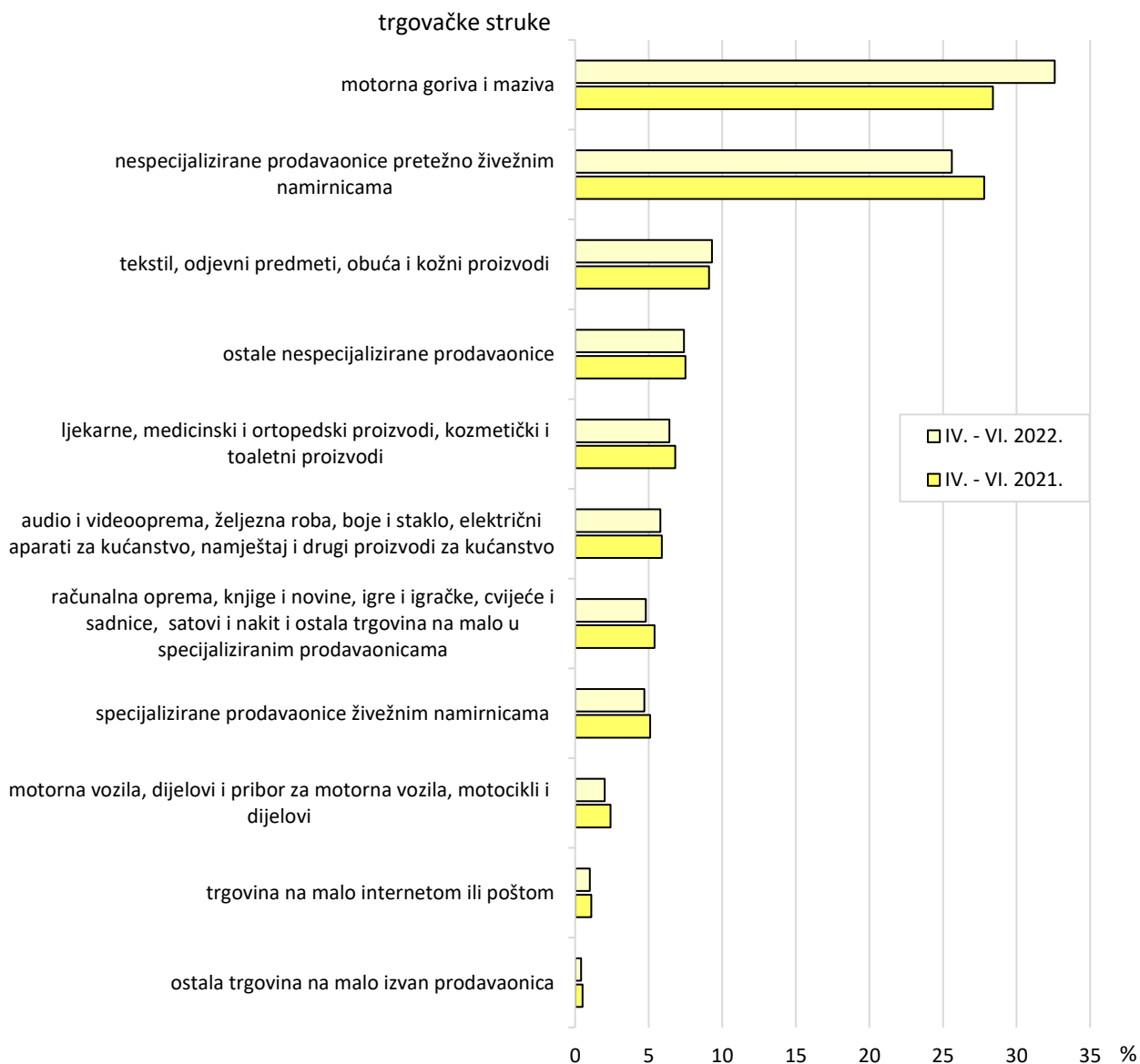
Izvor: DZS

2. NOMINALNI INDEKSI PROMETA OD TRGOVINE NA MALO PREMA TRGOVAČKIM STRUKAMA

	Udio u ukupnom prometu, % IV. - VI. 2022.	Utjecaj na ukupan indeks ¹⁾ , % <u>IV. - VI. 2022.</u> IV. - VI. 2021.	Indeksi prometa		
			<u>IV. - VI. 2022.</u> I. - III. 2022.	<u>IV. - VI. 2022.</u> IV. - VI. 2021.	<u>I. - VI. 2022.</u> I. - VI. 2021.
Ukupno	100,0	-	128,2	121,9	117,2
Ukupno, osim motornih vozila i motocikala, njihovih dijelova i pribora te motornih goriva i maziva	65,4	-	125,2	115,3	110,6
01 + 03 + 04 Motorna vozila, dijelovi i pribor za motorna vozila, motocikli i dijelovi	2,0	0,1	108,6	102,7	105,4
30 Motorna goriva i maziva	32,6	12,9	136,1	139,5	134,8
11 Nespecijalizirane prodavaonice pretežno živežnim namirnicama	25,6	3,0	118,8	111,8	107,2
19 Ostale nespecijalizirane prodavaonice	7,4	1,5	132,6	120,4	112,5
21 + 22 + 23 + 24 + 25 + 26 + 29 Specijalizirane prodavaonice živežnim namirnicama	4,7	0,6	121,7	112,9	110,5
73 + 74 + 75 Ljekarne, medicinski i ortopedski proizvodi, kozmetički i toaletni proizvodi	6,4	0,9	114,5	114,7	111,4
51 + 71 + 72 Tekstil, odjevni predmeti, obuća i kožni proizvodi	9,3	2,4	154,2	125,3	119,0
43 + 52 + 54 + 59 + 63 Audio i videooprema, željezna roba, boje i staklo, električni aparati za kućanstvo, namještaj i drugi proizvodi za kućanstvo	5,8	1,2	131,7	120,1	116,2
41 + 42 + 53 + 61 + 62 + 64 + 65 + 76 + 77 + 78 Računalna oprema, knjige i novine, igre i igračke, cvijeće i sadnice, satovi i nakit i ostala trgovina na malo u specijaliziranim prodavaonicama	4,8	0,5	119,7	110,7	108,6
91 Trgovina na malo internetom ili poštom	1,0	0,0	111,8	102,8	102,3
79 – 89 + 99 Ostala trgovina na malo izvan prodavaonica	0,4	0,1	127,6	115,2	107,1

¹⁾ Vidi Metodološka objašnjenja.

G 2. STRUKTURA PROMETA TRGOVINE NA MALO PREMA TRGOVAČKIM STRUKAMA,
TRAVANJ - LIPANJ, 2021. I 2022.

Izvor: DZS; obrada: GUGEOSP - Odjel za statističke i analitičke poslove

METODOLOŠKA OBJAŠNJENJA¹⁾

Izvor podataka

Podaci o prometu od trgovine na malo rezultat su redovitog istraživanja Mjesečni izvještaj trgovine na malo (obrazac TRG-1) i administrativnih izvora podataka (datoteka fiskalizacije Porezne uprave).

Podaci se prikupljaju pomoću mrežne aplikacije (tzv. CAWI). Izvještajne jedinice neposredno ispunjavaju podatke na e-obrascu TRG-1, koji se nalazi na internetskim stranicama Državnog zavoda za statistiku.

Metodologija istraživanja temelji se na Uredbama Vijeća Europske zajednice br. 1165/98 o kratkoročnim statistikama (Dodatak C), 1158/05 i 1503/06, Uredbi (EU) br. 2019/2152 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. studenoga 2019. o europskim poslovnim statistikama i stavljanju izvan snage deset pravnih akata u području poslovnih statistika i Uredbi Komisije (EU) br. 2020/1197.

Istraživanje se provodi na temelju Zakona o službenoj statistici (NN, br. 25/20.).

Od 2022. priopćenje Trgovina na malo objavljuje se u tromjesečnoj periodici.

Obuhvat i usporedivost

Istraživanjem su obuhvaćeni poslovni subjekti (pravne osobe i obrtnici) koji su prema pretežnoj djelatnosti registrirani u trgovini na malo (odjeljak 47 NKD-a 2007.). Obuhvaćeni su i izabrani poslovni subjekti iz ostalih djelatnosti ako ostvaruju promet u trgovini na malo.

Istraživanje se provodi metodom uzorka. Okvir za izbor uzorka jesu poslovni subjekti ili njihovi dijelovi registrirani u Statističkome poslovnom registru Državnog zavoda za statistiku. Od 2021. okvir za izbor uzorka proširen je s pomoću administrativnog izvora podataka (datoteka fiskalizacije Porezne uprave).

Uzorak je podijeljen na stratume prema pretežnoj djelatnosti i veličini poslovnog subjekta. Poslovni subjekti prema pretežnoj djelatnosti razvrstani su na temelju NKD-a 2007. (NN, br. 58/07. i 123/08.), a prema veličini na razrede od 1 do 7.

Kriterij za određivanje veličine poslovnog subjekta jest broj zaposlenih. Poslovni subjekti veličine 1 jesu oni s 0 – 4 zaposlenih, veličine 2 s 5 – 9 zaposlenih, veličine 3 s 10 – 19 zaposlenih, veličine 4 s 20 – 49 zaposlenih, veličine 5 s 50 – 99 zaposlenih, veličine 6 sa 100 – 249 zaposlenih i veličine 7 s 250 i više zaposlenih. Za poslovne subjekte kojima je pretežna djelatnost izvan trgovine upotrebljava se broj zaposlenih u trgovinskim djelatnostima.

Uzorkom su obuhvaćeni svi poslovni subjekti s 10 i više zaposlenih te slučajnim uzorkom izabrani poslovni subjekti koji imaju manje od 10 zaposlenih.

Primjenom novog Zakona o službenoj statistici (NN, br. 25/20.) došlo je do promjene u načinu obrade podataka o prometu trgovine na malo u Gradu Zagrebu. Od rujna 2020. podaci se obrađuju prema sjedištu poslovnog subjekta (organizacijski princip), tj. obuhvaćeni su poslovni subjekti registrirani u Statističkome poslovnom registru Državnog zavoda za statistiku sa sjedištem u Gradu Zagrebu.

Mjesečni podaci o prometu trgovine na malo obrađeni prema sjedištu poslovnog subjekta za 2019. i 2020. dostupni su u Excel formatu na poveznici [Trgovina na malo](#).

Definicije

Promet je vrijednost svih prodanih roba i obavljenih usluga na tržištu tijekom mjeseca, bez obzira na to jesu li naplaćene. U promet je uključen porez na dodanu vrijednost. Promet u trgovini na malo prati se kao ukupan promet trgovaca na malo (odjeljak 47 NKD-a) i promet od trgovine na malo.

Ukupan promet trgovaca na malo (odjeljak 47 NKD-a) jest promet što ga ostvaruju svi poslovni subjekti kojima je trgovina na malo pretežna djelatnost (razvrstani u odjeljak 47 NKD-a 2007.).

Promet od trgovine na malo jest promet što ga ostvaruju svi poslovni subjekti koji tu djelatnost obavljaju bez obzira na pretežnu djelatnost u kojoj su registrirani.

Trgovačke struke predstavljaju stvarni pretežni asortiman prodaje u trgovini na malo koji se također određuju na osnovi NKD-a 2007.

Nominalni indeksi prometa prikazuju kretanje prometa u tekućim cijenama.

Utjecaj na ukupan indeks pokazuje umnožak udjela trgovačke struke u ukupnom prometu i stope rasta ili pada prometa u tromjesečju tekuće godine u odnosu na isto tromjesečje prethodne godine podijeljen sa 100.

¹⁾ Izvor: DZS

Kratice

br.	broj
DZS	Državni zavod za statistiku
GUGEOSP	Gradski ured za gospodarstvo, ekološku održivost i strategijsko planiranje
NKD 2007.	Nacionalna klasifikacija djelatnosti 2007.
NN	Narodne novine
tj.	to jest
tzv.	takozvani

Znakovi

-	nema pojave
%	postotak

Priradio i objavio Gradski ured za gospodarstvo, ekološku održivost i strategijsko planiranje
Odjel za statističke i analitičke poslove
telefon: 01/610-1950
<http://www.zagreb.hr/>
e-mail: statistika@zagreb.hr
Sv. Ćirila i Metoda 5, Zagreb